

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ ТА ТКАНИН ЛЮДИНИ

І.В. Кулаков,

студент 5 курсу юридичного факультету

Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Проблеми вдосконалення кримінального законодавства України щодо відповідальності за злочини в сфері медичного обслуговування, є численними. Кримінальна відповідальність за порушення порядку трансплантації органів та тканин людини в науці кримінального права є особливо актуальною, але недостатньо теоретично розробленою що, безумовно, перешкоджає правильному й одностайному застосуванню правоохоронними органами закону про кримінальну відповідальність, а, певною мірою ,й організації належної боротьби з цим злочином.

Позитивним в цьому дослідженні є і встановлення підвищеної кримінальної відповідальності за не закону трансплантацію органів та тканин людини ,що буде перешкоджати стрімкому розвитку злочинної комерціалізації у цій сфері.

Перша проблема стосується такої галузі, як трансплантація, а саме отримання трансплантаційного матеріалу незаконним шляхом.

Друга проблема пов'язана з можливістю здійснення пересадки обличчя людини.[2]. В кримінальному кодексі України має бути заборона на проведення трансплантації деяких органів і тканин людини, перелік яких

необхідно встановити за пропозицією. Міністерства охорони здоров'я у спеціальному нормативному акті. Заборона проведення такої операції має ґрунтуватися на етичних, моральних, психологічних та інших загальнолюдських позиціях.[2]

Наступна проблема кримінальної відповідальності торкається незаконного переміщення органів та тканин людини через митний кордон. Чинний кримінальний закон встановлює відповідальність за порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, за незаконну торгівлю органами або тканинами людини, за участь у транснаціональних організаціях, які займаються такою діяльністю, але нічого не говорить про переміщення таких матеріалів через митний кордон України.[1]. Однак за чинним законодавством, органи й інші анатомічні матеріали не належать до предметів, які заборонено вивозити за кордон[1]. Ця проблема породжує необхідність визначення правового статусу трансплантатів, тільки тоді ця проблема отримає належне правове регулювання.[1].

Наступне коло проблем виникає щодо кримінальної відповідальності за участь в транснаціональних організаціях які займаються не законною трансплантацією органів та тканин людини. Частина 5 ст.143 КК України передбачає кримінальну відповідальність за участь у транснаціональних організаціях, які займаються вилученням у людини шляхом примушування чи обману її органів або тканин з метою їх трансплантації або вчиненням таких дій щодо осіб, які перебувають безпорадному стані, в матеріальній чи іншій залежності від винного. Транспланталогія стала галуззю медицини і породила індустрію по постачанню донорськими органами. Кількість потенційних донорів тільки в США складає приблизно 12 тисяч. Тому нелегальний бізнес по постачанню органів та тканин для пересадок приносить величезні гроші і перемістився в країни третього світу. Донорів часто вбивають заради органів, або ж ними стають діти бідняків, що продають цей товар фактично за дарма. Є чимало доказів того, що

нелегальне постачання органів з країн третього світу контролюється організованою злочинністю, діючою в країнах Західної Європи. Останнім часом значного суспільного резонансу набули виявлені факти незаконного вивезення за межі України анатомічних матеріалів людини. Але ця досить нова для України реальність залишається поки що малодослідженою вітчизняними фахівцями. Очевидно, тому суспільній небезпеці подібних дій ще не дана належна правова, у тому числі кримінально-правова та кримінально-процесуальна оцінка.

Досить актуальною проблемою є клонування людини. Так деякі вчені намагаються вирішити проблему кількості донорів для трансплантації органів і тканин людини, смертельно хворим людям. До цього слід віднести і клонування стоволових клітин. У світовій практиці немає однозначного підходу до вирішення цієї актуальної проблеми.

Використана література :

1. Вишнівецька Л.Ю. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне переміщення органів та тканин людини через митний кордон України//Vivat Justitia!.Вип.5:Міжнар. студент. наук. -практ. альманах . - Львів: Львів. нац. ун-т ім.І.Франка,2006.-С.121-123
2. Глушков В.О. Проблеми вдосконалення кримінального законодавства України щодо відповідальності за злочини у сфері медичного обслуговування населення// Кримінально правова охорона життя та здоров'я особи: Матеріали наук. - практик. Конф.,Харків,22-23 квіт.2004р..- К.;Х.: Юрінком Інтер,2004.-С.90-93